

Lesmateriaal project Aaltje

Groep 7 en 8 basisonderwijs

Het leven van een meisje rond 1800 in Smeerling

Inhoudsopgave

Wie is Aaltje?	3
1 Je familie in een stamboom	4

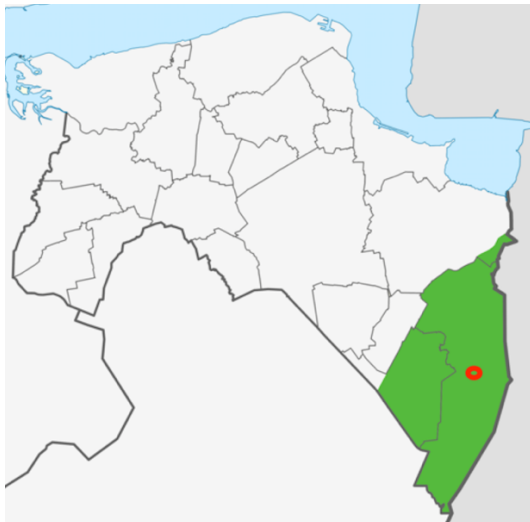
Disclaimer

© Dit materiaal mag vrijelijk gebruikt worden mits met bronvermelding. Hergebruik voor commerciële doeleinden is niet toegestaan. Het lesmateriaal is ontwikkeld onder auspiciën van de Historische Vereniging Westerwolde, <https://www.verenigingwesterwolde.nl>.

Wie is Aaltje?

Aaltje is een meisje dat omstreeks 1800 in Smeerling woonde. Haar geschiedenis kennen wij door een kasboekje dat haar voogd heeft bijgehouden. Dat kasboekje is rond 1980 gevonden in een boerderij in Smeerling, een buurtschap tussen Onstwedde en Vlagtwedde. Het kasboekje begint in 1773. Vanaf 1792 houdt de voogd de uitgaven bij die hij doet voor Aaltje, want in dat jaar overlijden de vader en het broertje van Aaltje. In het kasboekje staan de dagelijkse uitgaven en inkomsten in van voogden voor hun 'pupillen', (half)weeskinderen uit de Smeerlinger familie Hoisingh.

Op de website <https://aaltjesstee.nl> kun je meer over Aaltje lezen en over de mensen die in Smeerling woonden, wie hun voorouders waren en hun nageslacht. Maar ook zie je daar iets over het landschap, de gewoonten, de gebruiken en de taal. In de opdrachten die je gaat maken kijk je naar Aaltje, maar tegelijk naar jouw leven.

Ligging Smeerling (rode cirkel) in Westerwolde
Groen = 19^e-eeuwse gemeentegrenzen Westerwolde¹

Smeerling uitvergroet. (Bron: Google Maps)

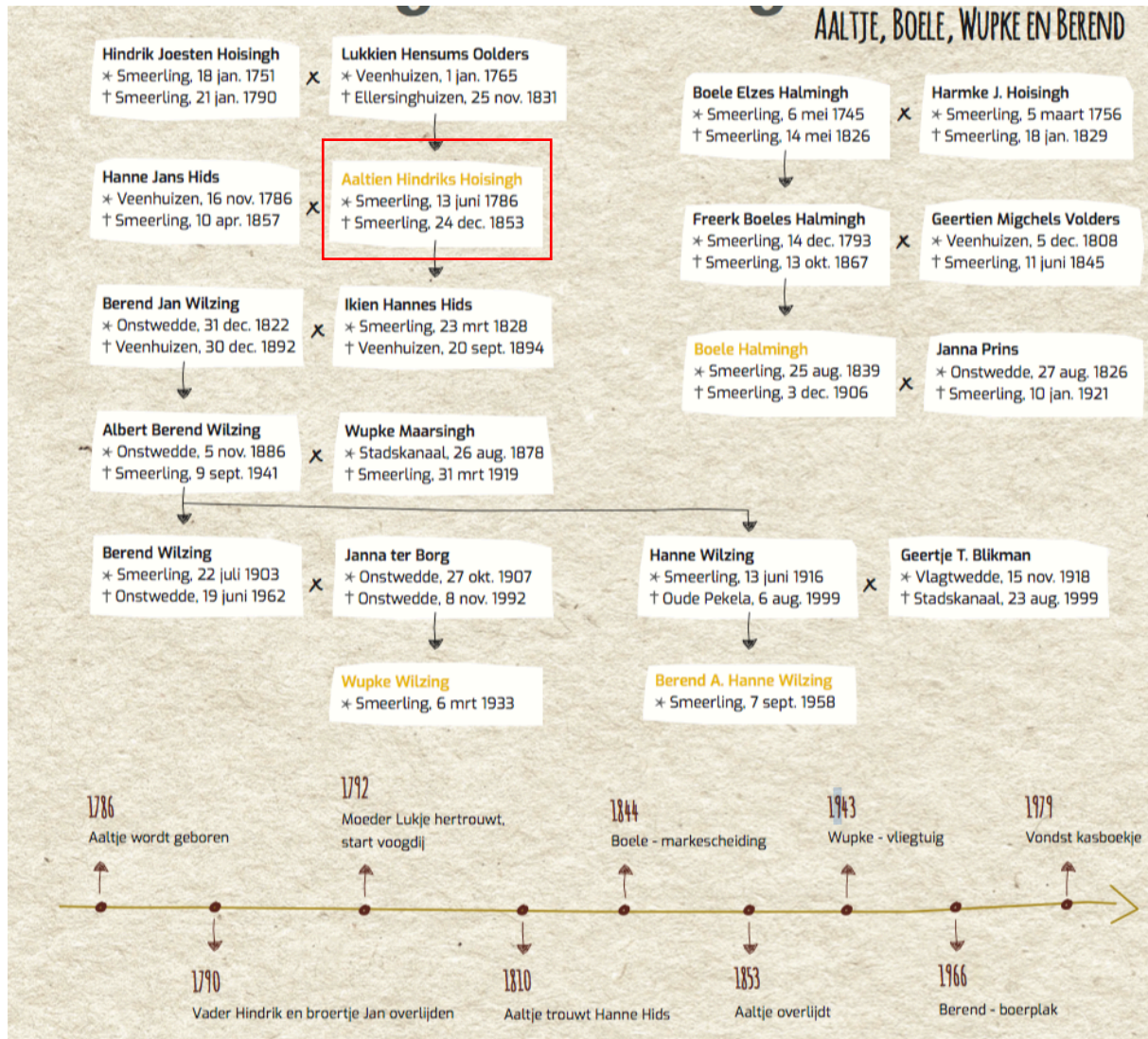

Foto van de woning van Aaltje, het in 1930
afgebroken Hoisinghstee.
(Bron onbekend. Uit collectie Berend Jan Harding)

¹ Door NLBerendsen - Eigen werk, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=73750785>

1 Je familie in een stamboom

Een stamboom geeft een overzicht van je familie. Je kunt zien wie je ouders, opa's en oma's zijn. Maar je kunt ook verder terug in de tijd. De stamboom van Aaltje die je hieronder ziet kent vijf generaties. Helemaal onderaan staan Wupke Wilzing en Berend A Hanne Wilzing. Eén van hun, voorouders is Aaltje (Aaltien).

Stamboom van de familie Wilzing

Opdrachten:

A. Maak een stamboom waarbij je jouw eigen familie in kaart brengt. Je doet dat voor vier generaties en begint bij jezelf. Vier generaties betekent:

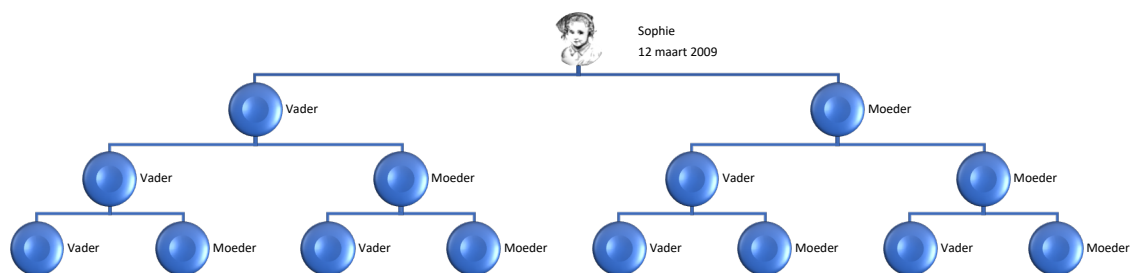
1. Jezelf (met broertjes en zusjes als je die hebt) (4^e generatie)
2. Je vader en moeder (3^e generatie)
3. Jouw opa en oma van moeders kant (2^e generatie)
4. Jouw opa en oma van vaders kant (2^e generatie)
5. De vader en moeder van jouw opa van vaderskant (1^e generatie)
6. De vader en moeder van jouw opa van moederskant (1^e generatie)
7. De vader en moeder van jouw oma van vaderskant (1^e generatie)
8. De vader en moeder van jouw oma van moederskant (1^e generatie)

Totaal minimaal vijftien personen. Probeer bij elke persoon in je stamboom de volgende gegevens te vermelden:

- Voor- en achternaam
- Geboorte- en overlijdensdatum
- De trouwdatum
- Woonplaats
- Beroep

Het wordt een hele mooie stamboom als je bij zoveel mogelijk personen ook een foto (of kopie ervan) kunt plaatsen.

Je kunt de stamboom uitwerken op de computer of op een groot vel papier. Overleg dat met je meester of juf.

Voorbeeld stamboom

- B. Bij de illustratie op de vorige bladzijde zie je behalve de stamboom van Aaltje, onder de stamboom ook een tijdlijn. Als jouw stamboom klaar is, zet dan alle datums die je hebt in een tijdlijn. Zet bij elke datum wat er dan gebeurde.
Je kunt het op de computer of op een vel papier maken. Overleg dat met je meester of juf.
- C. Als je kijkt naar de woonplaats die je bij elke persoon in je stamboom hebt gezet, wat valt je dan op? Heeft je familie altijd in dezelfde omgeving (binnen 25 km van je woonplaats) gewoond of komen één of meer personen ook van buiten je eigen omgeving?
- D. Je stamboom telt vijftien personen. Van enkele personen uit je stamboom valt ongetwijfeld iets bijzonders te vertellen. Dat kan gaan over de plaats waar die persoon gewoond heeft, het beroep dat hij of zij heeft uitgeoefend of een hobby die hij of zij heeft gehad. Kies uit je stamboom twee personen en vertel over die twee personen iets wat jij bijzonder vindt. Je kunt dat op het vel papier schrijven waar ook je stamboom op staat.